

ya hayat gerçekte

Yazar

Melih Özuysal

Editör

Ayşe Sağlam

Yayınevi

Yazardan Direkt – Turkey

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden ve Yazardan izin almadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

ISBN: 978-605-9385-27-5

Baskı ve Cilt

Form Baskı Teknolojileri

Şerifali Mah. Şehit Sokak No: 16/1 Ümraniye/İstanbul

Tel: (0216) 337 37 96

Matbaa Sertifika No: 31613

“Eskibahe Sokağı” hayaletlerinin gereksiz
hikayeleri

Rengin Yağcı'nın anısına...

İgolip.....	11
Hayat.....	12
Altın Dişli Kadın, Çok Dar Pantolonlu Adam Ve Çocuk Olmak İçin Çocuk Olmuş Bir Çocuk	13
Arya	17
Güllaçcı Berun Bey	22
Vapur	34
Eski Bir Aşk Hikayesi	35
Hıdırellez	43
Aşk Doktoru	48
Çardak.....	53
Guguk guk	55
Tanışma	57
Gece Okulu	60
Bir Yaz Mevsimi	76
Kırmızı Kurdele.....	79
Hatırla	82
Oda	95
Takas.....	100
Masal İçinde Kalmış Çocuk	121
Ayı	125
Sonraki Son.....	129
Geçip Giden.....	133
İddia.....	136

Vesile'ye Mektuplar	139
Rüya.....	145
Pervane	148
Çığlık	159
Sen ve Ben	162
Yerfıstığı	166
Sabah	171
Satirus'un Mektubu	172
Bisikletli	179
Zamanın İçindeki Kar	180
Vesile	189
Davet.....	200
Adı	206
Ekler:	208

Artık hayal ettiğim biçimde hayal edemediğim için,
hikayeleri sonlandırmaya karar verdim. Ve hiç değilse bir
kısımını bastırarak, yıllarca bana yardım etmiş olan harflere
ve sözcüklere teşekkür etmek istedim.

Melih Özuysal

İgolip

Adı -ki o gece yazgıcılar gelmişti- İgolip. Ama ona “İgolip” demeden önce bir şey daha demek isterler. O da, bu demek istemelerini, diyememe anını, o boşluğu sever. Çünkü o boşluk anında dönüp bakar seslenilmiş gibi, sesin gelmediği yana. Yani o, seslenilmemişliğinden sonra “İgolip” tir.

Söylenirdi; adıydı; öyle verilirdi; o da alırdı. Ama onun olanı bile vermek istedikleri için alırdı. O zaman kendini yeniden edinmeyi de almış olurdu. Bu kendini yeniden edinmeler, bilmeyi ve anlamayı; yaşama inanmak için içine dizmektir. O zaman, denilenleri duymaktan söylenmemişleri duymazdı. Ve artık ‘bilmek’, onun için olmaya özen gösteren şeydi. Yani adı değildi. Adından çıkmaktı. İşte o zaman söylenmemiş şeyleri duymaktan, denilenleri duymaz ve her an bir yaşam seçmeme kararlılığını sürdürerek yaşamlar çoğaltırdı kendine. Ve giderek daha da çoğalırdı yaşamlar, seçmeme kararlılığı yollarından -böyle- geçip gittikçe.

Yine de unutmamalı; adı “İgolip.” Ama söylenmeden önce... Çünkü yaşamı boşuna değildir. Nasıl ki adı her an “İgolip” değildir; öyle. Kaldı ki adı -avucuna yazmıştı bunu- “İgolip” değildir; “İgolip”, dudaklarının kıyısına itilmeyen, gözlerinde gölgelenmeyen ve hiçbir kalıba dökülmeyen yersiz yerinde adına benzeyen bir öyküdür.

Hayat

Tren yavaşladığı için, evde yaşayan kimse var mı, diye doğrulup daha dikkatli bakmaya başlamıştım pencereden. Rayların dönüşüyle, bakış açım evin yan arkasından yan ön tarafına geldi. Bir kadın kapıyı açıp verandaya çıktı, ayazı hissetti; içerideki sabahlamış yorgun ılık verandanın loş gölgelerini ayırttırdı, bahçeye ulaşmadan eridi. Kadın, giysileri ve duruşuyla hayal kadar inanılmazdı; bir an trenin, yaşamını okşamasına izin verir gibi bekledi.

Uzaklaşmaya başladık. Birden, onu gördüğümü bilmesi için camı açıp el sallamak istedim. Ama yalnızca isteyebildim. Sonra uzakta kaldı.

Altın Dişli Kadın, Çok Dar Pantolonlu Adam Ve Çocuk Olmak İçin Çocuk Olmuş Bir Çocuk

Yazın en sıcak günlerinden biri... Öğle saatleri. Bir kadın, bir adam ve dört beş yaşlarında bir erkek çocuk manava doğru yaklaşıyorlar. Ortalıkta kimseler görünmüyor çünkü hava çok sıcak.

Çocuk önde, kadın arkada kaldırımında yürüyorlar. Adam kadınla yan yana ama kaldırımdan aşağıda yürüyor.

Kadın çocuğuna arkasından bakarken altın dişleriyle sessizce gülüyor. “Çocuğuna ilişkin bir başarısı olmalı.” diye düşünüyor. Sanki onunla övünüyor.

Adam çok dar beyaz bir pantolon giymiş. Üzerinde kolları sıvanmış açık mavi bir gömlek, ağzında sigara var. Saçları ıslatılıp geriye taranmış. Ve o kadar zayıf ki, yürüdükçe rüzgarda dalgalanan bir afişe benziyor.

Kadın, kadınlar nasıl giyinirdi, daha doğrusu kadın elbiselerinin nasıl olduğunu unutmuş da, aklında kaldığı kadarıyla üstüne bir şeyler geçirmiş gibi. Akılda kalmayan düz ve az renkli şeyler... Çocuk ise, yeni alınan şortu giymenin coşkusuyla, hızını kesemeyecek kadar alışık olduğu naylon terlikleri sürüyor ayağında.

Ara sıra onlara bakıyordum ama baktığının çok da farkında değildim, yalnızca gözüme ilişiyorlardı. Bu tatil kasabasıyla uyum içindeydiler; kendi hallerindeydiler. Ve eğer -güneşten korunmak için sığındığım ağaç gölgesinden tam çıkmak üzereyken- gördüğüm sahneyi kaçırıyordum, o ana kadar onlara dair gördüklerimin hepsini çoktan unutmuş olurdum.

Adam bu kadınla, yani bu çocuğun anasıyla yeniden bir araya gelmiş ve yeni gelmiş. Ya çok uzak bir yerden, ya da uzun zaman sonra gelmiş. Sanki gelmekten çok onlara dönmüş. Kadın bu sonuçtan hoşnut. Görüntü falı öyle diyor.

Ve çocuk karpuzu gördü. Karpuz yığınındaki o karpuzu... Onu yalnızca şımarmak için istedi. Çocukluk olsun diye de tutturdu; ilk kez şımaracakmış da, bunu karpuzda denemek istiyormuş gibi karpuzla gösterdiği istek çok abartılı. “Babayla iletişime geçmek için olmalı” diye düşünüyorum. Belki de onu anneyle kendisinde birleştirmek istedi. Sanki çocuk, babası onun bütün huylarını biliyormuş ama unutmuş da, anımsasın istiyormuş gibi her hareketini bir gösteriye dönüştürüyor. Dolayısıyla hareketleri çok eğreti. Ama hiçbiri babanın umurunda değil.

Gördüklerimin sonradan birleşeceğini düşünmediğim için, onları sürekli izlemiyordum. Ama sonunda bütün bu görüntülerin etkisini arttıran da, ‘hikaye’nin, o bakmadığım anlarla parçalara ayrılarak görünmez olmasıydı.

Tekrarlarsam: Çocuk önde, kadın arkasında, adam kadının yanında kaldırımdan aşağıda. Kadının altın dişli gülüşü, adamın zayıflığı, çocuğun terlikleri sürümesi, adamın eve onlara dönmüş olması, kadının ölçülü sevinci, çocuğun çocuk olma isteğinin kararlı bir çabaya dönüşmesi... Ve kadının bir gülüşle çocuğu babaya sunuşu, bu gülüşle onu anımsatmaya çalışması...

Ve çocuğun karpuzu okşayışı... Sonrasında onu çoktan kucaklamış olması, kadının buna gülmesi.... Ve adamın ikisinin bu davranışına karşı, sessizce bir “sonsöz” tavrı takınması...

Daha sonra adamı biberlerin fiyatını soran kol hareketini görüyorum. Oysa yalnızca manavın önünden geçiyordu, belki de bu “sonsöz” tavrının yüklediği bir görevdi ona.

Tekrar bakıyorum: Kadın daha babaya karpuzu aldıramamış. Karpuz hala çocukta, çocuk karpuzu kucağına gömerek çömelmekte.

Sonra, ortadan biraz daha küçük bir karpuzu kucaklamış çocukla kadın birbirlerine bakarak gülerlerken.

Hala onlarda beni çeken bir şey yoktu, sadece biraz daha tanıdıklaşmışlardı. Yani her an, onlara bakmaktan tamamen vazgeçebilirdim, bunun için hafif bir esinti bile yeterdi.

İşinin hemen biteceğini söyleyen arkadaşımın hala görünürde olmaması nedeniyle, yerimi seyrek yapraklı ağacın gölgesine göre tekrar ayarlayarak yeniden aileye baktığımda, o ana kadarki onlara ait bütün görüntülerin tek durgun anına, neredeyse tamamen donmuş, ama buna karşın hepsinin arasını doldurup birleştiren, onları “hikaye” yapıp sonlandıran bir kareye rastladım:

Karpuz yerde, patlayıp dağılmış, çocuk anasına, anası karpuzla bakıyor. Sanki onlar baktıkça saçılan kırmızı parçalar ve siyah çekirdekler giderek çoğalıyordu.

Uzun uzun saniyeler sonra donmuş kare çözülüyor ve çocuk anasına doğru gelmeye başlıyor. Geliyor ama durmayıp devam ederek arkası dönük olan babaya doğru seğirtirken, kadın dönüp -baba sahneyi görürse, gözünü fazla korkutmamak için hayal kırıklığını abartmadan- çocuğun kafasına çabuk, kısa ve net bir tokat patlatıyor. Babaya karşı

onun adına verilen bunca emeği değerlendiremediğinden ve babaya vaat edilen mutlu aile fotoğrafının içine ettiği için yediği bu tokatla ocuk bir an ışıldıyor ve tokadı içine sindirerek bilincini tamamlıyor.

Baba bu parlayan sese dnnce, yani karpuzun son durumunu görünce, kadın, “ocuk işte...” gülüşüyle, sadece çocuğun sorumluluğunu aldığını, karpuzunkini almadığını ama yine de her şeyin kontrolü altında olduğunu bildirmek için hafifçe altın dişlerini gösteriyor adama.

O sırada arkadaşımın gelmesiyle arabaya binip kasabadan dönüş yoluna çıktığımızda, yol boyunca, artık ocuk olmuş bir çocukla, tam onunla olabilecek bir karpuzun sürekli, düşürecek ve düşecek olarak yankılanmaları vardı gözlerimde.

Arya

Çok güzel bir gün. Bir sürü odası, upuzun koridorları olan kocaman bir evdeyiz. Bahçedeki ağaçların gölgeleri daha gelmemiş. Odadaki perdeler çok büyük. Yerdeki taşlarda yıldızlar kadar çok insan yüzü var.

İkimiz bu evde mi kalıyoruz yoksa birimiz misafir miyiz; bilmiyorum. Beş, altı yaşlarındayız. Belki sen dokuz yaşındasındır. Çünkü sen belki artık büyük olmak istiyorsundur. Evde bizden başka kimse var mı, yok mu; bilmiyorum. Eğer varlarsa uzak bir odada fısıltıyla konuşuyorlardır. Ya da ögle uykusundadırlar. Ev çok sessiz. Bizden başka hiç ses yok. Ama biz de çok sessiziz. Sanki ikimiz sessizliğin görünmesiyiz. Hep sana bakıyorum. Daha sana bakmadığım bir an olmadı. Kanepedesin. Uyur gibi yatıyorsun ama uyumuyorsun. Sıkılınca yanağını avucuna dayıyorsun. Saçların uzun. Benim saçımsa çok kısa, ama rengi görünüyor. Ne renk bilmiyorum. Sorsam hemen bilirsin. Bilemezsen bir şeyin rengine benzetirsin. Mesela patates kabuğuna.

Ben durmadan terliyorum. Sen hiç terlemiyorsun. Hayır kıskanmıyorum, sadece biraz kızıyorum. O zaman biraz daha terliyorum. Deniz kumu rengi bir elbisen var. İpleri omuzlarından geçiyor. Bugün onu giymek istemişsin. Parmağınla kanepenin kumaşına şekiller çiziyorsun. Çizerken bazen biraz bana bakıyorsun. O zaman hayalimde yüzümü kanepe yapıyorum, parmağın yanağımda, kulağımda, boynumda oynuyor. Bugün üzerimde sarı renkteki o sıkıcı gömleğim var. Limon sarısı olan. Bu durumda kendimi sana

karşı önemsiz görüyorum. Yine de içimde bir kıpırtı var, neden bilmiyorum ama bu önemli.

Sandaletlerin çok güzel. Onlar da seninle kanepenin üzerindeler. Sandaletlerinle elbisen arasında görünen yerler de çok güzel. Oraya ne kadar baksam, çok az bile baksam, alınımı bir çember sıkıyor, biraz ateşim çıkıyor.

Tam ortamızda bir masa var. Yuvarlak. Üzerindeki tahta kabın içinde karadutlar, çikletler, remkaslar, dağçilekleri. Adını ezberleyemediğim o siyah çekirdeklilerden de var. Yiyecek miyiz, diye düşünüyorum. Acaba şimdi sen ne düşünüyorsun?

Ben sandalyede oturuyorum. Senin tam karşıdayım. Aramızda altı buçuk adım var. Sandalyeyi buraya, senin tam karşına ben koydum. Ayaklarım yere değmediği için onları sallıyorum. Sen buna biraz sinirleniyorsundur belki. Çünkü parmağınla kanepeye çizdiğin şeyleri bazen beğenmiyor yeniden yapıyorsun. Bana bir şey demiyorsun. Belki benim küçük olduğumu düşündüğünden. Belki de beni küçük bulmak istediğin için seninle yapabileceğim bir şey bulamıyorsundur. Şimdi biraz daha terliyorum. Bana yapacak bir şey bulamadığımız için terlemeye devam edeceğim.

Aslında senin resmini yapmak istiyorum ama söyleyemiyorum. Çünkü, “Sen ressam değilsin ki!” dediğinde, “Olsun...” diyerek seni ikna edemeyeceğimi biliyorum. Hemen ressam olmak istiyorum. Ama bekliyorum. Bu sırada odamıza bir sinek giriyor. Hızla etrafı dolaşıp bir şeylere bakıyor. Ve, evet elime konuyor. Sen görmeden hemen üfleterek kovuyorum onu. Göz ucuyla bana bakıyorsun. “Göz ucuyla.” çünkü sen resim yapıyorsun. “Ne

yapıyorsun?”, diye sorsam, “Resim!” dersin. Belki bir sinek resmi yapıyorsundur.

Adını anımsamıyorum. Belki de daha düşünmemişimdir. Sorsam mı? Sorsam, “Seninki ne?” dersin. Senin ağzını bile tuhaflaştıracak bir adım var. Ama belki de sen söylerken güzelleşirdi. Söylesen keşke!

Sinek yine geldi. Şimdi de limon sarısı yakama kondu. Beni onunla görme diye hemen atlıyorum sandalyeden. O zaman başını kaldırıp bakıyorsun ne yapıyorum diye. Yere inmiş olduğum için sandalyemin yerini değiştiriyorum. Değiştirirken biraz sana yaklaşıyorum. Ama sen bunu anlamıyorsun. Bilmiyorsun; aramızdaki uzaklık artık beş adım. Şimdilik bu kadar yeter.

Sen bakmaz gibi yaptığında yeniden oturuyorum. Ayaklarım yine havada kaldığı için onları sallayayım mı, sallamayayım mı, bilemiyorum. Çünkü sallayınca da terliyorum, sallamayınca da.

“Akşam olunca ikimiz bu evde mi kalacağız?” diye düşünüyorum. Duymuşsun gibi gözlerini bana çeviriyorsun, o zaman heyecandan konuşuyorum:

- Bu evde mi uyucuz?

- Bilmiyorum. Ama biz burada uyuyucuz.

Susup sizin kimler olduğunuzu düşünmeye başlıyorum. Yine bakıyorsun, “Sizin eviniz nerede?”

Başımı eğip bizim kimler olduğumuzu düşünüyorum. Şimdi ayaklarını kanepeden yere indiriyorsun. Ne güzel indiriyorsun! Sonra da oturuyorsun, kollarını açıyorsun. Çok güzel oturuyorsun. Odaya bakıyorsun. Hayal ediyormuş gibi bakıyorsun. Bana bakıyorsun. Şimdi görmüş gibi bakıyorsun.

Sanki unuttuğın bir rüyayı anımsıyor gibi bize; ikimize bakıyorsun. Ayağa kalkıyorsun. Masaya doğru yürüyorsun. Meyvelerin üzerine eğiliyorsun. Çok eğiliyorsun çünkü boyunun uzadığını görmemi istiyorsun. İçinden bir tanesini alıp dudaklarının arasına koyuyorsun. “Hangisini acaba?” diye soruyorum kendime. Yemeye başlıyorsun. Merak edip baktığım için utanıyorum. Sonra kırmızı ağzınla bana bakıyorsun. Ben de sana bakıyorum; özleyerek bakıyorum. Bana baka baka geliyorsun. Gözlerim yanıyor. Ayaklarımı sallamayı bırakıyorum. Hiçbir yerimi kıpırdatmıyorum. Geliyorsun. Terlemiyorum. Hiçbir şey demiyorum. Sinek de gelmesee... Yanımdasın. Dokunmak üzeresin. Ama dokunmuyorsun, arkama geçiyorsun. Şimdi ordasın, biliyorum. Nefesimi tutuyorum. Hiçbir yere bakmıyorum. Ellerinle sandalyemin arkalığını tutuyorsun. Avuçlarını sıkıyorsun. Burnumun içinden ateş çıkıyor, sümüklerimin erimesinden korkuyorum. Hem nefesimi, hem de onları tutuyorum. Ne yapacağım bilmiyorum. Minik saç tellerime yalvarıp bekleyin, diyorum. Soluğun daha çok yakıyor. Bu sırada içeriden bir yerlerden bir kadın şarkı söylemeye başlıyor. Bu belki de birimizin annesi... Sen yavaşça, “ Ne güzel bir arya...” diyorsun. “ Arya”n güzel nefesinle birlikte ensemde yuvarlanıyor. Kendimi “ Arya”nın peşinden geriye attığımda, sırtımla ellerini yakalıyorum. Büyüyünce bunu ben de söyleyeceğim, diyorsun. Sesindeki her harfi parmaklarından sırtıma geçiriyorum, kalbimin hızlanmasıyla içimde müzik başlıyor, artık sana bakmak istiyorum, çünkü çok özlemiş oluyorum. Tam bu sırada birden bir kadın giriyor